

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Samhällskunskap 1a1

Tema: Privatekonomi

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse för grundläggande koncept inom privatekonomi, inklusive budgetering, sparande och skuldhantering. Provets utformning ska också ge eleverna möjlighet att reflektera över sitt eget ekonomiska beteende och beslut.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Ekonomisk läskunnighet, även samhällsekonomiska samband och möjligheter och begränsningar i vardagliga ekonomiska beslut.

Kunskapskrav

1. veta hur man kan göra medvetna och ansvarsfulla val i vardagen med koppling till privatekonomi
2. kunna beskriva och ge exempel på vanliga sammanhang där ekonomiska begrepp används
3. förstå och kunna redogöra för hur privatekonomi kan påverka individen och samhället

Prov

Faktafrågor

1. Vad innebär begreppet "budget"?
 - a) En översikt över inkomster och utgifter
 - b) En plan för hur man fördelar sina pengar**
 - c) En typ av sparande
 - d) En ekonomisk kris
2. Vilken av följande är en form av sparande?

- a) Att köpa aktier
 - b) Att ta ett lån
 - c) Att sätta in pengar på ett sparkonto**
 - d) Att skänka pengar till välgörenhet
3. Vad är en kredit?
- a) En form av sparande
 - b) En typ av skatt
 - c) En möjlighet att låna pengar**
 - d) En typ av betalning
4. Vad är en räntefond?
- a) En fond som investerar i obligationer**
 - b) En fond som investerar i aktier
 - c) En typ av byteshandel
 - d) En fond för att spara till pension
5. Vad innebär det att vara övertrasserad?
- a) Att man har för låg inkomst
 - b) Att man har spenderat mer pengar än man har på sitt konto**
 - c) Att man har sparat för mycket
 - d) Att man fått ett lån
6. Vad är en amortering?
- a) Återbetalning av ett lån**
 - b) En typ av investering
 - c) En form av kredit
 - d) En skattebetalning
7. Vad är en budgetprioritering?
- a) Att ha fler inkomster än utgifter
 - b) Att slösa med pengar
 - c) Att bestämma vilka utgifter som är viktigast**
 - d) Att alltid spara 50% av sin inkomst
8. Vilken av följande är en fördel med att ha en ekonomi i balans?
- a) Man slipper skuldproblem**
 - b) Man kan alltid spendera vad man vill
 - c) Man behöver inte tänka på sin ekonomi
 - d) Man får fler utgifter
9. Vad är ett skuldebrev?
- a) Ett bankkonto med hög ränta
 - b) En typ av lån
 - c) Ett avtal om att låna pengar**
 - d) En form av investering
10. Vad innebär det att ha en god kreditvärdighet?
- a) Att man har en låg nivå av skulder i relation till inkomster**
 - b) Att man spenderar mycket pengar
 - c) Att man alltid betalar sina räkningar sent
 - d) Att man inte har något sparande
11. Vilken typ av ränta är vanligt för bolån?

- a) Bunden ränta
 - b) Ingen ränta
 - c) En hög ränta
 - d) Flytande ränta
12. Vad är en buffert?
- a) En typ av lån
 - b) En månatlig inkomst
 - c) En summa pengar avsatt för oförutsedda utgifter**
 - d) En aktieportfölj
13. Vad innebär det att låna med hög ränta?
- a) Att man betalar tillbaka lånet snabbare
 - b) Att man betalar mer i kostnader över tid**
 - c) Att man får lånet utan kostnad
 - d) Att man inte behöver betala tillbaka
14. Vad är fördelen med att spara på ett sparkonto?
- a) Man får alltid hög avkastning
 - b) Man har tillgång till pengarna när man behöver dem**
 - c) Man kan låna mot sparkontot
 - d) Det går inte att ta ut pengarna
15. Vad är en fast kostnad?
- a) En kostnad som inte förändras oavsett hur mycket man använder något**
 - b) En rörlig kostnad
 - c) En kostnad för tjänster
 - d) En typ av skatteavgift

Resonerande frågor

1. Reflektera över dina egna ekonomiska beslut. Vad gör du för att säkerställa att din ekonomi är i balans?
Syftet är att ge eleven möjlighet att visa förståelse för hur man kan åstadkomma ekonomisk balans.
2. Hur påverkar räntor dina beslut om lån och sparande?
Frågan uppmuntrar eleverna att koppla teoretiska begrepp till praktiska situationer.
3. Diskutera vikten av att sätta upp en budget. Vilka fördelar ser du med det?
Eleven kan visa djupare insikt i budgetens roll i privatekonomin.
4. Vilka risker finns det med att leva över sina tillgångar?
Frågan ger eleven möjlighet att resonera om konsekvenser samt reflektera över sitt och andras ekonomiska beteende.
5. Hur skulle du hantera en oväntad utgift som en bilreparation?
Denna fråga syftar till att undersöka elevens förmåga att planera och budgetera för oförutsedda händelser.
6. Vilka faktorer tycker du är viktigast att ta hänsyn till när du planerar för långsiktigt sparande?

Ger eleven möjlighet att diskutera strategier för sparande och framtida planer.

7. Hur kan framtida ekonomiska förändringar, som inflation, påverka dina ekonomiska beslut nu?

Syftet är att få eleverna att kombinera teori och praktiska beslutshandlingar.

8. Reflektera över din syn på pengar och konsumtion. Hur formar det dina ekonomiska val?

Frågan ger eleven möjlighet att reflektera över sina värderingar och hur de påverkar deras ekonomi.

Bedömning

Provet bedöms med totalt 30 poäng.

- Faktafrågor: Varje fråga ger 1 poäng (15 poäng totalt).
- Resonerande frågor: Varje fråga ger 2 poäng (16 poäng totalt, 2 poäng per fråga).

Poängkrav:

- **E:** Minst 8 poäng
- **C:** Minst 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor)
- **A:** Minst 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor)

Tags: [Gymnasiet](#), [Samhällskunskap](#), [Samhällskunskap 1a1](#)